

APROBAT

**Președinte al Senatului
Academiei „Ștefan cel Mare”
comisar-șef**

Dinu OSTAVCIUC

20 *septembrie* 2024

PROGRAM

**DE FORMARE CONTINUĂ A ANGAJAȚILOR MAI ÎN DOMENIUL:
PROTECȚIA DREPTURILOR OMULUI, ÎN SPEȚĂ ALE
PERSOANELOR AFLATE ÎN CUSTODIA POLIȚIEI**

DOMENIUL DE FORMARE: Ordine publică

CALIFICAREA/OCUPAȚIA: angajați din cadrul subdiviziunilor MAI

NUMĂRUL TOTAL DE ORE: 40 ore

BAZA ADMITERII: actul administrativ al angajatorului privind
delegarea la cursul de formare profesională
continuă

LIMBA DE INSTRUIRE: Româna

FORMA DE ORGANIZARE: La zi

AVIZATĂ

**LA ȘEDINȚA CENTRULUI INTEGRAT DE PREGĂTIRE PENTRU APLICAREA LEGII
AL ACADEMIEI „ȘTEFAN CEL MARE”,
DIN DATA DE 03.09.2024, PROCESUL VERBAL NR. 4**

APROBATĂ

**LA ȘEDINȚA SENATULUI ACADEMIEI „ȘTEFAN CEL MARE”,
DIN DATA DE 20. 09. 2024, PROCESUL VERBAL NR. 1**

CHIȘINĂU, 2024

1. PRELIMINĂRII

Diversitatea și complexitatea relațiilor sociale fac necesară organizarea și reglementarea raporturilor dintre oameni sau grupuri de oameni, pentru a face posibilă conviețuirea în cadrul societății.

Funcționarii publici trebuie să-și îmbunătățească în mod continuu pregătirea profesională în domeniul de respectare a drepturilor omului. Populația va beneficia de o atenție profesionistă din partea funcționarului, dacă ultimul va depune toate diligențele pentru a reuși să se adapteze și să asimileze noile cerințe, asumându-și astfel responsabilitatea față de calitatea prestației sale.

Drepturile omului sînt respectate în măsura în care sînt cunoscute și devin cunoscute doar în măsura în care sînt însușite. Propagarea cunoștințelor în ceea ce privește respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului reprezintă un domeniu esențial de activitate a autorităților statale. A devenit o necesitate ca fiecare individ să posede cunoștințe suficiente pentru a conștientiza datele problemei, iar ulterior pentru a cultiva și promova toleranța și respectul între toți membrii societății.

Prin parcurgerea tematicilor, se asigură asimilarea cunoștințelor teoretice și formarea deprinderilor practice minime privind instrumentele cu care operează poliția în vederea aplicării normelor de drept și, totodată, cadrul legal necesar pentru realizarea activităților inițiale necesare.

Totodată, în vederea consolidării capacităților profesionale în prevenirea fenomenului torturii și altor rele tratamente, instruirea se orientează spre sensibilizarea efectivului în domeniul prevenirii acestui fenomen, creșterea calității serviciilor publice prin însușirea abordărilor conceptuale, înțelegerea cadrului normativ și aplicarea bunelor practici de integrare a aspectelor de gen în activitățile strategice și operaționale. Dezvoltarea și formarea abilităților de aplicare a setului complex de tehnici, metode și instrumente de analiză în toate sferele MAI, întru consolidarea unei societăți echitabile în contextul dezvoltării sustenabile.

Prin parcurgerea tematicilor, se asigură asimilarea cunoștințelor teoretice și formarea deprinderilor practice minime privind folosirea metodelor și procedeele eficiente care îl feresc pe angajatul organelor de drept de săvârșirea unor greșeli în intervenții sau abuzuri, asigurându-i reușita și succesul.

Siguranța persoanei nu este o condiție negociabilă și trebuie asigurată fiecărui om, indiferent de statutul procesual care-i este atribuit într-un moment sau altul, pe întreg parcursul interacțiunii dintre organele de justiție și coercitive ale statului. Altfel spus, restricționarea anumitor drepturi impusă de condiția și statutul procesual nu permite și desconsiderarea siguranței persoanei. Restricționarea dreptului la libertate poate produce „efecte secundare” ireparabile, total contrare normelor de protecție a drepturilor omului. Atunci când o persoană reținută și plasată în custodia

Poliției va suferi o înrăutățire gravă a condiției sale medicale sau această măsură extremă îi este aplicată cu încălcarea demnității sale umane, sau persoana reținută rămâne neinformată privind motivele reținerii, sau nu i se oferă posibilitatea contactării rudelor – în fiecare din aceste situații suntem în fața unui abuz, cu toate consecințele morale și legale.

2. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PROGRAMEI

Scopul Programei de pregătire continuă a angajaților MAI, prevede formarea competențelor profesionale în respectarea și să apărarea demnității umane, realizarea cadrul legislativ național și să verificarea dacă este în concordanță generală cu standardele internaționale, dobândirea de către angajații MAI a cunoștințelor, deprinderilor, abilităților și atitudinilor necesare pentru respectarea principiilor legalității, egalității în fața legii, importanța reglementărilor legale, procedurilor și standardelor în guvernarea și administrarea instituțiilor de detenție și în managementul eficient al acesteia, înțelegerea/cunoașterea diferitor standarde internaționale în domeniul drepturilor omului, aplicabile în domeniu, aplicarea principiilor de bază implicate în dezvoltarea reglementărilor legale referitoare la Instituțiile de detenție și implementarea acestora.

Obiectivele Programei constau în:

- a) instruirea, asigurarea, sprijinirea/ghidarea în dobândirea de noi cunoștințe teoretice și practice pentru îndeplinirea atribuțiilor funcționale;
- b) dezvoltarea competențelor profesionale, extinderea aptitudinilor și formarea atitudinilor pentru îndeplinirea practică a misiunilor/atribuțiilor specifice protecției drepturilor omului, în speță cele aflate în custodia Poliției.

3. DESTINAȚIA SPECIALISTULUI, MISIUNILE/ACTIVITĂȚILE PENTRU CARE SUNT INSTRUIȚI ANGAJAȚII MAI

Subofiterul din domeniul detenției și escortei este funcționarul public cu statut special care, în conformitate cu prevederile legislației naționale, îndeplinește următoarele sarcini:

1. supravegherea respectării ordinii de drept și securității în procesul de reținere, deținere și escortare a persoanelor aflate în custodia Poliției:

1) primește și predă persoanele escortate;

2) supraveghează comportamentul persoanelor deținute în Izolatorul de detenție provizorie și a persoanelor escortate, întreprinde măsuri în vederea evitării cazurilor de sinucidere, cauzare de leziuni corporale și evitării cazurilor excepționale;

3) asigură respectarea regulilor regimului intern de detenție și regimului de escortare de către persoanele deținute în Izolatorul de detenție provizorie și a persoanelor escortate, cu curmarea acțiunilor periculoase sau interzise;

4) controlează starea încăperilor, fortificarea ușilor, ferestrelor, inventarului și raportează despre deteriorările depistate;

5) adoptă un comportament exigent și tacticos față de escortați și deținuți;

6) exercită supravegherea permanentă a persoanelor escortate și deținute cu respectarea regulilor de securitate personală;

7) îndeplinește serviciul cu vigilență, părăsește postul doar după predarea schimbului, respectă regulile de gardă la scoaterea deținuților și escortaților din celule;

8) interzice și descoperă introducerea în spațiile de detenție și transmiterea persoanelor deținute/escortate a obiectelor interzise, precum și folosirea lor, în cazul depistării, în scopuri personale;

9) prezintă șefului documentele îndeplinite;

10) participă la verificarea celulelor în timpul efectuării perchezițiilor planificate/inopinate a celulelor și persoanelor deținute;

11) percheziționează persoanele deținute și escortate, la indicația ofițerului/șefului Serviciului, confiscă și transmite obiectele interzise;

12) exercită supravegherea permanentă escortaților și respectă regulile de securitate personală.

2. Asigurarea securității sediilor și controlul accesului în cadrul subdiviziunilor teritoriale ale Poliției din subordinea Inspectoratului General al Poliției:

1) asigură suportul serviciilor desconcentrate din cadrul subdiviziunilor teritoriale ale Poliției în asigurarea securității sediilor și controlul accesului în cadrul subdiviziunii;

2) efectuează paza și aplică regimul de control-acces în sediul subdiviziunii și teritoriul aferent acestuia;

3) previne tentativele de introducere a obiectelor interzise sau scoaterea ilegală a bunurilor materiale;

4) asigură completarea registrelor de evidență sau, după caz, baza de date computerizată, privind accesul persoanelor și transportului în sediul subdiviziunii și pe teritoriul aferent acestuia;

5) consultă cetățenii ce se adresează cu diverse probleme ce țin de competența subdiviziunii teritoriale ale Poliției;

6) menține ordinea și securitatea publică pe teritoriul adiacent instituției, cât și în cadrul unității încredințate pentru pază.

3. Asigurarea completării dosarelor personale ale persoanelor arestate, înștiințarea șefului/ofițerului Serviciului de detenție și escortă despre neajunsurile depistate;

- 1) informează avocatul ales sau desemnat, prin unitatea de gardă, la cererea persoanei deținute despre necesitatea de a beneficia de consultații confidențiale;
- 2) transmite în timpul stabilit plângerile, cererile și demersurile deținuților;
- 3) completează registrele de evidență cu privire la persoanele aflate în custodia Poliției.

4. Menținerea în stare de funcționare a unității de transport întărită din cadrul subdiviziunilor teritoriale, exploatarea acestora conform instrucțiunilor prevăzute în cartea tehnică și doar în misiuni de serviciu:

- 1) menține în stare permanentă de funcționare transportul întărit;
- 2) execută și îndeplinește indicațiile primite, în limita legii;
- 3) cunoaște și respectă cu strictețe prevederile Regulamentului circulației rutiere și exploatarea autovehiculului în conformitate cu instrucțiunile prevăzute în cartea tehnică a acestuia;

4) asigură evidența valabilității tuturor actelor autovehiculelor din dotare, cât și completează corect și în totalitate actele care dovedesc efectuarea cursei (foaia de parcurs);

5) administrează confidențial informațiile și datele obținute pe parcursul deplasării.

4. CONDIȚII DE REALIZARE

Programa va fi implementată prin organizarea și desfășurarea procesului instructiv-educativ de formare profesională continuă și pe baza identificării rolurilor profesionale și sociale deținute de angajați, precum și a actelor normative care reglementează domeniul de activitate.

Programa va asigura pregătirea angajaților în domeniul activității polițienești comunitare necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, și soluționarea cu succes a situațiilor de serviciu cu care se confruntă zi de zi.

Durata Programului de instruire este de 5 zile, forma de organizare la zi.

Direcția „Centrul integrat de pregătire pentru aplicarea legii” a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI aplică Programul de instruire prin intermediul salariaților permanenți și al formatorilor încadrați pentru desfășurarea activităților de instruire.

Direcția „Centrul integrat de pregătire pentru aplicarea legii” a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI posedă baza materială și didactică necesară pregătirii angajaților în domeniul protecției drepturilor omului, în speță cele aflate în custodia Poliției.

CertIFICATELE de absolvire a Programului de instruire vor fi eliberate cursanților, care au demonstrat cunoștințe și abilități în domeniul protecției drepturilor omului, în speță cele aflate în custodia Poliției.

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR PENTRU SERIA DE INSTRUIRE

TOTAL ZILE	STUDII	ODIHNĂ	SESIUNE DE EVALUARE (ore)
5	40	-	4

6. PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Nr	Denumirea unității de curs/modulului	Total ore			Contact direct		
		Total	Contact direct	Studiu individual	Teoretice	Practice/seminare	Forma de evaluare
1.	Drepturile persoanei aflate în custodia Poliției. Importanța respectării drepturilor persoanei reținute/deținute/escortate Respectarea garanțiilor fundamentale la reținerea și detenția provizorie în Izolatoarele de detenție provizorie	4	4	-	2	2	Continuă
2.	Drepturile omului și grupurile vulnerabile ale detenției. Evoluția standardelor Consiliului pentru prevenirea torturii. Regulile de la Istanbul pentru cei din detenție – Protocolul de la Istanbul	4	4	-	2	2	Continuă
3.	Procedurile standard de operare privind reținerea, escortarea, transportarea și plasarea persoanei reținute în Izolatorul de detenție provizorie al Poliției	2	2	-	1	1	Continuă
4.	Identificarea, înregistrarea și informarea despre aplicarea forței fizice, mijloacelor speciale și armelor de foc	2	2	-	1	1	Continuă
5.	Procedura de identificare și raportare a pretinselor cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant Mecanismele de depunere a plîngerilor. Combaterea impunității – un aspect în prevenirea torturii și a tratamentului sau pedepselor inumane ori degradante	4	4	-	2	2	Continuă
6.	Managementul situațiilor specifice locurilor de detenție – refuz de hrană, automutilare, tentative de suicid.	2	2	-	2	-	Continuă

7.	Rolul autorității judecătorești în prevenirea torturii și altor rele tratamente în custodia Poliției, Mecanismul Național de Prevenire a Torturii	2	2	-	2	-	Continuă
8.	Comunicarea profesională	8	8	-	4	4	Continuă
9.	Măsurile de intervenție aplicate în timpul misiunii de serviciu	4	4	-	2	2	Continuă
10.	Mecanisme naționale și internaționale în domeniul prevenirii torturii, tratamentelor inumane și degradante	4	4	-	2	2	Continuă
11.	Evaluare	4	4	-	4	-	Sumativă
	TOTAL	40	40	-	25	15	

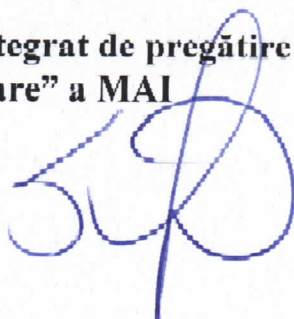
6. FINALITĂȚILE DE STUDIU

Absolventul Programelor de instruire continuă:

- 1) va cunoaște actele normative ce reglementează respectarea drepturilor persoanei aflate în custodia Poliției;
- 2) va cunoaște drepturile persoanei reținute/deținute/escortate;
- 3) va respecta garanțiile fundamentale la reținerea și detenția provizorie în Izolatoarele de detenție provizorie;
- 4) va cunoaște grupurile vulnerabile aflate în detenție;
- 5) va cunoaște cadrul legal și aplicarea procedurilor standard de operare privind reținerea, escortarea, transportarea și plasarea persoanei reținute în Izolatorul de detenție provizorie al Poliției;
- 6) va obține abilități practice pentru identificarea, înregistrarea și informarea despre aplicarea forței fizice, mijloacelor speciale și armelor de foc;
- 7) va obține cunoștințe și competențe privind procedura de identificare și raportare a pretinselor cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant;
- 8) va cunoaște mecanismele de depunere a plângerilor. Combaterea impunității – un aspect în prevenirea torturii și a tratamentului sau pedepselor inumane ori degradante;
- 9) va obține abilități practice privind managementul situațiilor specifice locurilor de detenție – refuz de hrană, automutilare, tentative de suicid;
- 10) va cunoaște rolul autorității judecătorești în prevenirea torturii și altor rele tratamente în custodia Poliției, Mecanismul Național de Prevenire a Torturii.

Șef al Direcției „Centrul integrat de pregătire pentru aplicarea legii”
a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI

comisar-șef

Sergiu STARODUB